

Sateenkaariseniorit näkyviksi
VANHUSTYÖN KESKUSLIITTO

**Sateenkaariseniorit näkyviksi
-hankkeen esittely**
Pohteen järjestö- ja seurakuntayhteistyön aamukahvit
29.8.2024

Laura Väihkönen, projektikoordinaattori
Suvi Kehälinna, vastaava projektikoordinaattori

Sateenkaariseniorit näkyviksi -hanke

- Vanhustyön keskusliiton **kolmivuotinen kehittämishanke** (2024-2026), STEAn tuella, sosiaali- ja terveysministeriön rahoituksella
- **Kohderyhmänä sateenkaariseniorit** eli seksuaali- ja/tai sukupuolivähemmistöihin kuuluvat iäkkäämmät henkilöt
 - kunnioitetaan subjektiivista ja kulttuurista kokemusta ikääntymisestä ja sateenkaariseniorina olemisesta
- **Toteutusalueena Pohjois-Pohjanmaa**
- Tavoitteet
 - Sateenkaariseniorit: **osallisuuden vahvistaminen** sekä **yksinäisyyden ja näkymättömyyden kokemusten lievittäminen**
 - Ammattilaiset: lisätä **ammattilaisten tietotaitoa** sateenkaarisenioreihin liittyvistä kysymyksistä
 - Kehittää sateenkaarisenioreille tarkoitettua **vapaaehtois- ja vertaistoimintaa**

VTKL

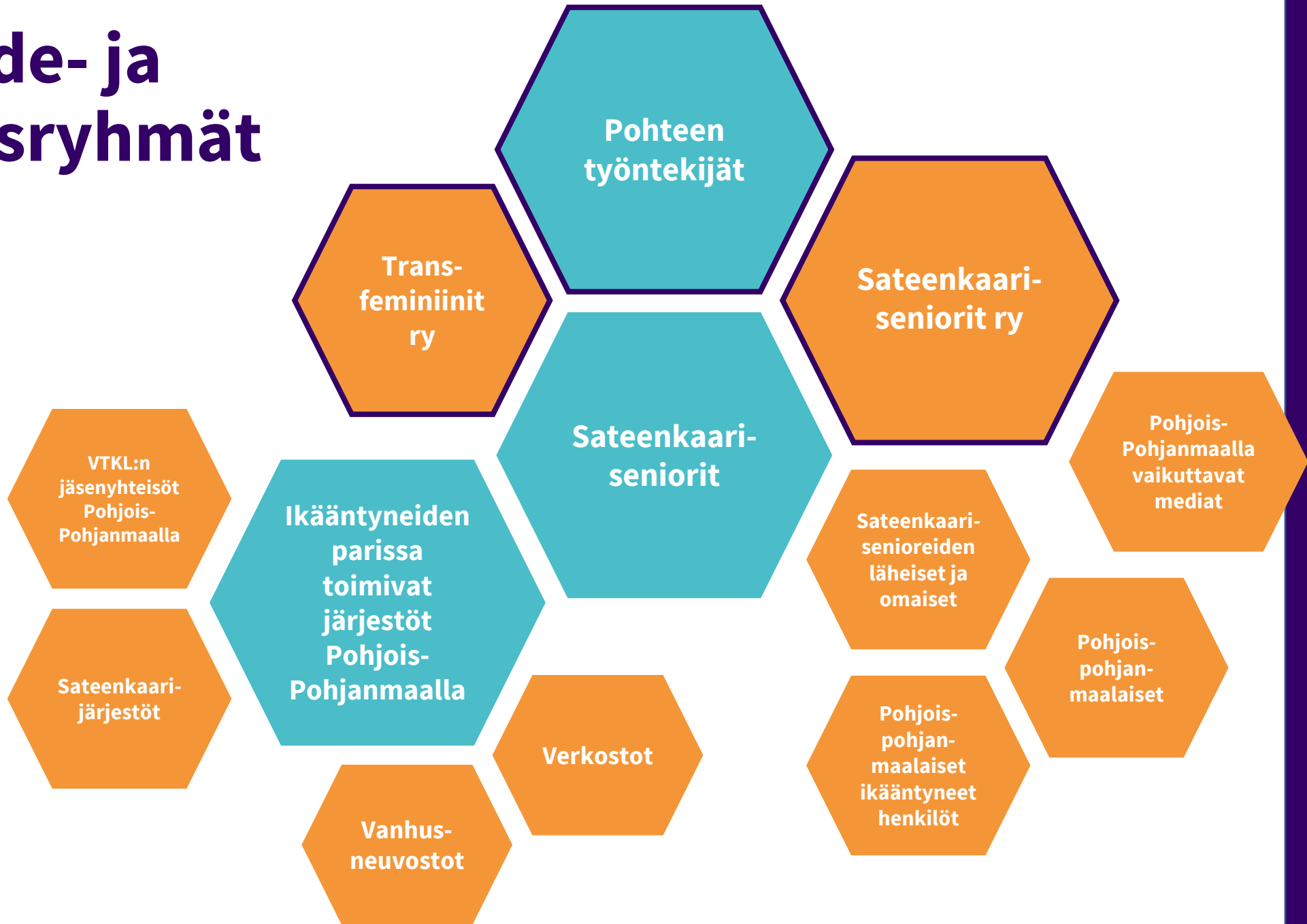
Hankkeen taustaa

- Väestö vanhenee ja ikääntyneiden määrä kasvaa, myös sateenkaarisenioreiden
 - Sateenkaarisenioreiden *arvioitu* laskennallinen määrä Pohjois-Pohjanmaalla on tällä hetkellä **+3400 henkilöä**
- Sateenkaariseniorit ovat **haavoittuvassa asemassa** niin ikääntymisen luomien haasteiden kuin vähemmistöön kuulumisen johdosta
- Yksinäisyyttä kokevat sateenkaariseniorit **kaipaavat erityisesti vertaistensa seuraa**, mutta tällaisia tukimuotoja ei alueella ole
- Ammattilaisten tietotaitoa lisäämällä **vahvistetaan ymmärrystä** ikääntyneiden moninaisista tarpeista ja elämäntilanteista

VTKL

Kohde- ja sidosryhmät

VTKL

Hankkeen keskeisimmät toiminnot

1

Etsivä työ

- Sateenkaarevan etsivän vanhustyön kehittäminen
- Voimavarakeskustelut sateenkaarisenioreille
- Verkosto- ja yhteistyö avainasemassa

2

Vertais- ja vapaaehtoistoiminta

- Tavoitteena yksinäisyyden lievittyminen ja yhteenkuuluvuuden tunteen vahvistuminen
- Vertaisryhmät, yksilötuki, avoin toiminta
- Vapaaehtoistoiminta

3

Lähtö- ja lopputilanneselvitys

- Sateenkaarisenioreiden yksinäisyyden, näkymättömyyden ja syrjäytymisen kokemusten kartoittaminen
- Ammattilaisten sateenkaariosaamisen ja näkemysten selvittäminen

4

Tiedon lisääminen

- Tieto sateenkaarisenioreista vahvistuu Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella
- Koulutukset ja tietoiskut

VTKL

Etsivä vanhustyö

- **Tavoitteena, että pohjoispohjanmaalaiset sateenkaariseniorit löytävät paremmin hankkeen ja järjestöjen toiminnan piiriin ja kokevat tulevansa kohdatuksi arvostavasti**
- Kehitetään **sateenkaarevan etsivän vanhustyön menetelmiä** ja sateenkaarisenioreita eri tasoilla tavoitettavia tuen ja kohtaamisen tapoja
- Jalkautuminen, monikanavainen viestintä ja osallistuminen alueen verkostoihin
 - Pidemmällä aikavälillä ammattilaisten tiedon lisääminen keskeistä
- Yhteistyö Pohteen ja järjestöjen kanssa
- Kehitetään voimavarakeskusteluiden malli sateenkaarisenioreille
 - Kuullaan kokemuksia arjesta ja yksinäisyydestä
 - Kartoitetaan voimavaroja ja sosiaaliseen tukeen liittyviä tarpeita ja toiveita

VTKL

Sateenkaariseniorit näkyviksi -hankkeen asiakaspolku

Avoim toiminta

matalan kynnyksen yhdessäoloa ja kahvittelua etäyhteyksillä – kasvotusten ei ennakoilmoittautumista mahdollista anonyymisti

Yhteydenotto

sähköpostitse - puhelimitse – avoimen toiminnan kautta mahdollista anonyymisti

:

Voimavarakeskustelu

Kartoitetaan arkea, kokemuksia ja sosiaalisen tuen tarpeita puhelimitse – etäyhteyksillä – kasvotusten - kirjallisesti mahdollista anonyymisti

Vertaisryhmä

suljettu pienryhmä, kahdeksan tapaamiskertaa etäyhteyksillä – kasvotusten vapaaehtoisten toteuttamaa

Yksilötuki

Kahdenkeskistä keskustelutukea vapaaehtoisen kanssa puhelimitse – etäyhteyksillä – kasvotusten mahdollista anonyymisti

Vertaistoiminta ja muut sosiaalisen tuen muodot

Tavoitteena yksinäisyyden kokemuksen lievittyminen ja yhteenkuuluvuuden tunteen vahvistuminen

Vertaisryhmä

- Suljettu pienryhmä, enintään kuusi osallistujaa
- Ryhmän sisällöt nousevat ryhmäläisten tarpeista ja toiveista
- Kahdeksan tapaamiskertaa, kahden kuukauden aikana
- Etäyhteyksillä – kasvotusten
- Ryhmä voi jatkaa yhteydenpitoa ilman ohjaajaa ryhmäprosessin jälkeen
- Vapaaehtoisten toteuttamaa

Yksilötuki

- Kahdenkeskistä keskustelutukea, jos ei halua tai pysty osallistua vertaisryhmiin, mutta kaipaa vertaisen kanssa keskustelua
- Mahdollista osallistua anonyymisti
- Kahdeksan keskustelukertaa, kahden kuukauden aikana
- Puhelimitse – etäyhteyksillä – kasvotusten
- Vapaaehtoisten toteuttamaa

Avoin toiminta

- Matalan kynnyksen yhdessäoloa
- Mahdollista osallistua anonyymisti ilman sitoutumista ja ennakoilmoittautumisia
- Järjestetään vähintään puolivuositain
- Etäyhteyksillä - kasvotusten
- Hanketyöntekijän toteuttamaa

Vapaaehtoistoiminta

- **Vapaaehtoiset ovat sateenkaarisenioreita**

- **Vapaaehtoistoiminnan muodot**

1. Ryhmänohjaus pareittain
2. Kahdenkeskiset vertaiskeskustelut
3. Kokemusasiantuntijuus

Vapaaehtoisten koulutus

- Kolmipäiväinen koulutus hybridinä
- Koulutuksia järjestetään vuosittain eri puolilla maakuntaa
- Ensimmäinen koulutus syksyllä 2024 Oulussa – [haku koulutukseen on nyt auki](#)
 - Koulutuspäivät 16.9., 8.10., 14.11.

Lähtö- ja lopputilanneselvitys

- Lähtötilanneselvitys toteutetaan vuoden 2024 aikana
 - Ammattilaisten kysely kesä-heinäkuussa
 - Selvitti ammattilaisten **näkemysten ja osaamisen** tasoa sekä **asenteita**
 - **Sateenkaarisenioreiden kysely syys-lokakuussa**, lisäksi yksilöhaastattelut
 - selvittää syitä sateenkaarisenioreiden **näkymättömyyden, yksinäisyyden sekä syrjäytymisen** taustalla sekä saada tietoa lievittämisen keinoista, arjen voimavaroista ja selviytymiskeinoista
- Tulokset julkaistaan syksyn 2024 aikana
 - Tuloksia hyödynnetään hankkeen toimintojen kehittämistyössä sekä ammattilaisille suunnattujen koulutusten suunnittelussa
- Lopputilanneselvitys toteutetaan vuoden 2026 aikana

VTKL

Tiedon lisääminen

- **Tieto sateenkaarisenioreista, heidän arjestaan ja tarpeistaan vahvistuu ja aiheeseen liittyvä viestintä lisääntyy Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella**
- **Verkkosivut:** www.vtkl.fi/sateenkaariseniorit
 - Viestitään hankkeesta ja jaetaan tietoa sateenkaarisenioreista
 - Julkaistaan lähtö- ja lopputilanneselvitykset: keruuvaihe sekä tulokset
 - Verkkosivuilla löytyvää tietoa jaetaan linkitettäväksi myös Pohteen ja alueen kuntien sivuille
- **Koulutukset ja tietoiskut**
 - Koulutetaan ammattilaisia mm. sateenkaarisenioreiden tarpeista ja kohtaamisesta
 - Kokemusasiantuntija(t) mukana

Ota yhteyttä koulutuksesta sopimiseksi!

VTKL

Syksyn 2024 aikatauluja

VTKL

Etsivä työ: jalkautumista, viestimistä ja yhteistyötä järjestöjen ja Pohteen kanssa

Lähtötilanneselvitys: Sateenkaarisenioreiden kysely – *jaathan kyselyä/tietoa eteenpäin sateenkaariseniorin kohdatessasi*

Vapaaehtoisten koulutus: Kolmipäiväinen hybridikoulutus Oulussa, koulutuspäivät **16.9., 8.10. ja 14.11.** – haku on auki nyt

Avoin toiminta: Sateenkaarisenioritapaamiset **28.8., 25.9., 23.10., 20.11.** lisäksi suunnitteilla mm. museovierailuja – *kaikki sateenkaariseniorit tervetulleita, ei ennakoilmoittautumista!*

Tapahtumat:

Seniorimessut 14.-15.9.,
Ikäihmisten olohuoneet 24.
ja 27.9.

Hyvä Ikä -messut 2.-3.10.
Hyvä arki, hyvä mieli 9.10.

Sosiaalialan
asiantuntijapäivät 19.11.

Vertaistoiminta: Ensimmäiset vertaisryhmät alkavat **14.10.**, myös yksilötuki alkaa – *vinkkaa toiminnasta eteenpäin sateenkaariseniorin kohdatessasi*

Ammattilaisten koulutukset: Koulutuksia tehdään koko hankkeen ajan – *ota yhteyttä koulutuksesta sopimiseksi!*

Syyskuu

Lokakuu

Marraskuu

Joulukuu

Viestintä

- www.vtkl.fi/sateenkaariseniorit
 - Hankkeen verkkosivuille päivitetään ajankohtaista tietoa tapahtumista, koulutuksista, vertaisryhmistä ym.
 - Verkkosivuilta on myös ladattavissa mm. hankkeen **esite** ja **mainosjulisteet vertais- ja vapaaehtoistoiminnasta**
- Hanketta voi seurata myös
 - Vanhustyön keskusliiton [Facebookissa](#)
 - Sidosryhmä- ja lästä Numero –uutiskirjeissä

Sateenkaariseniorit
näkyviksi
VTKL

Suvi Kehälinna

vastaava projektikoordinaattori

suvi.kehalinna@vtkl.fi

050 570 5786

Laura Väihkönen

projektikoordinaattori

laura.vaihkonen@vtkl.fi

050 343 4241

www.vtkl.fi/sateenkaariseniorit